

MESTO PRIEVIDZA

Materiál Mestského zastupiteľstva v Prievidzi

Materiál MsZ č. 7/2017

Mestská rada: 24. 01. 2017

Mestské zastupiteľstvo: 30. 01. 2017

**Návrh na udelenie Čestného občianstva In memoriam Mikulášovi Mišíkovi
a Ceny mesta Prievidza In memoriam Rastislavovi Havaldovi**

Predkladá: Michal Dobiaš, poslanec mestského zastupiteľstva

Spracoval: Michal Dobiaš

Napísal: Oľga Ďurčenková

V Prievidzi dňa 20. 01. 2017

Dôvodová správa

V roku 2017 si Prievidza pripomenie 110. výročie narodenia významného prievidzského rodáka – kňaza, historika a publicistu Mikuláša Mišíka a nedožitú 50. narodeninu známeho občianskeho aktivistu a publicistu Rastislava Havaldu.

Tieto osobnosti sa významnou mierou zapísali do novodobej histórie mesta Prievidza, preto sa v zmysle Štatútu mesta Prievidza pri príležitosti ich životných výročí predkladá poslanecký návrh na udelenie ocenení mesta Prievidza.

I. Mikuláš Mišík

Ocenenie mesta Prievidza – Čestné občianstvo In memoriam, sa podľa § 24 Štatútu mesta Prievidza navrhuje za *vysoké morálne hodnoty a ľudskosť a celoživotné vedecké a objavné diela venované svojmu rodisku – Prievidzi a všetkým Prievidžanom.*

Mikuláš Mišík sa narodil v Prievidzi 25. novembra 1907. Bol rímskokatolícky kňaz, historik a publicista. Vyštudoval teológiu, pôsobil ako kaplán v Hronci, Novej Bani, Vrútkach a Zvolene, farárom bol v Šimonovanoch (dnes Partizánske), Handlovej, Kláštore pod Znievom a vo Zvolene. V rokoch 1938 - 1945 bol kultúrnym referentom Spolku sv. Vojtecha v Trnave. Jeho záľubou, ktorej sa venoval na profesionálnej úrovni, bola história. Už v mladosti publikoval dve štúdie z dejín husitov, ktoré vzbudili rozruch v odbornej verejnosti. V Kláštore pod Znievom a vo Zvolene, kde pôsobil dlhšie obdobie, spracoval rozsiahle historické štúdie. Dejiny rodnej Prievidze, napriek tomu, že tu žil iba krátke obdobie, ho vždy fascinovali. Ako mladý študent teológie ako prvý spracoval nesúrodý prievidzský mestský archív. Od roku 1928 ako prvý systematicky spracúval dejiny Prievidze, ktoré už v roku 1935 pripravil na vydanie. Neskôr sa sporadicky k svojmu rukopisu vracal, dopĺňal ho a aktualizoval. Pretože nevyhovoval komunistickému režimu, jeho dielo odmietali vydať. Prvá prievidzská monografia vyšla až v roku 1971. Vzápätí sa dostala na index a k čitateľom sa kniha dostala až v roku 1990. Napriek desaťročiam od jej vydania ostáva zásadným a neprekonaným dielom. Prievidzi a hornej Nitre venoval Mikuláš Mišík aj desiatky objavných a výskumných článkov a kratších štúdií. Na sklonku života bol menovaný za čestného kanonika. Na odpočinok sa vrátil do Prievidze. Zomrel 29. decembra 1981 a je pochovaný v Prievidzi, v meste, v ktorom sa narodil, a ktoré miloval.

Ocenenie sa odporúča odovzdať rodinným príslušníkom pri príležitosti Prievidzských hodov v auguste 2017.

II. Rastislav Havalda

Ocenenie mesta Prievidza – CENA MESTA PRIEVIDZA In memoriam sa podľa § 25 Štatútu mesta Prievidza udeľuje za *presadzovanie princípov demokracie, slobody, osobnú angažovanosť, statočnosť a rozvoj občianskej spoločnosti.*

Rastislav Havalda sa narodil 21. novembra 1967 v Bojniciach. Bol absolventom prievidského gymnázia, neskôr nadstavbového štúdia v Banskej Bystrici. Už počas základnej školy inklinoval k žurnalistike. Pravidelne prispieval do časopisu ABC pionierov. Jeho plánom bolo po ukončení gymnázia žurnalistiku študovať. Vďaka jeho buričstvu, ktoré sa už vtedy začalo v ňom prebúdať, mu to z vyššej moci nebolo umožnené. Preto absolvoval nadstavbové štúdium hygieny. Aktívne sa zapájal do ochranárskych a ekologických združení. Bol zakladateľ pobočky Greenpeace v Československu. V čase pred novembrom 1989 však československá štátna moc nemohla také iniciatívy pripustiť. Okrem toho sa Rastislav Havalda kontaktoval aj s redakciou rozhlasovej stanice Slobodná Európa a s hudobníkom Karlom Krylom, ktorý bol v tej dobe označený ako protištátny živel. Vďaka tomu bola mladému rebelovi stále v päťách obávaná štátna bezpečnosť.

Rastislav Havalda bol súčasťou ponovembrových udalostí v roku 1989. Mimoriadne aktívne sa zapájal do politických a spoločenských zmien predovšetkým na hornej Nitre. Bol jedným zo zakladajúcich členov prievidskej pobočky Verejnosť proti násiliu a ako 22-ročný moderoval počas „nežnej revolúcie“ mítingy v Prievidzi. Istý čas sa venoval i redaktorskej práci v regionálnych novinách.

So svojimi aktivitami neustal ani v 90-tych rokoch, keď už mnohí rezignovali alebo sa nazdávali, že už je všetko v poriadku. I naďalej cítil potrebu bojovať za slobodu ducha. Zapájal sa do množstva mimovládnych organizácií a občianskych iniciatív. Bol zakladateľom občianskej iniciatívy Za matku Zem a Fondu na podporu nezávislého myslenia.

Už od študentských čias sa tiež venoval písaniu poézie i prózy. Písal články pre médiá, blogoval, skladal texty k folkovým pesničkám. Niekoľko jeho zhudobnených textov vyšlo i na nosiči hudobnej skupiny *Zabudnutí z Tužiny* ešte začiatkom 90-tych rokov a sedem skladieb sa objavilo aj na CD výbere Petra Kršiaka *Inside Story*. Je tiež autorom knihy *Vlaková lúpež*.

Rastislav Havalda zomrel po ťažkej a nevyliciteľnej chorobe 13. októbra 2008 a je pochovaný v Prievidzi.

Ocenenie sa odporúča odovzdať rodinným príslušníkom v mesiaci november 2017 pri príležitosti Dňa boja za slobodu a demokraciu.

Návrh na uznesenie

Mestská rada - 24. 01. 2017, uzn. č. /2017

I. berie na vedomie

- a) poslanecký návrh Michala Dobiaša návrh na udelenie ocenenia mesta Prievidza – Čestné občianstvo In memoriam Mikulášovi Mišíkovi pri príležitosti 110. výročia narodenia za vysoké morálne hodnoty a ľudskosť a celoživotné vedecké a objavné diela venované svojmu rodisku – Prievidzi a všetkým Prievidžanom
- b) poslanecký návrh Michala Dobiaša na udelenie ocenenia mesta Prievidza – Cena mesta Prievidza In memoriam Rastislavovi Havaldovi pri príležitosti 50. výročia

narodenia za presadzovanie princípov demokracie, slobody, osobnú angažovanosť, statočnosť a rozvoj občianskej spoločnosti

II. odporúča - neodporúča MsZ

- a) schváliť udelenie ocenenia mesta Prievidza – Čestné občianstvo In memoriam Mikulášovi Mišíkovi pri príležitosti 110. výročia narodenia za vysoké morálne hodnoty a ľudskosť a celoživotné vedecké a objavné diela venované svojmu rodisku – Prievidzi a všetkým Prievidžanom
- b) schváliť udelenie ocenenia mesta Prievidza – Cena mesta Prievidza In memoriam Rastislavovi Havaldovi pri príležitosti 50. výročia narodenia za presadzovanie princípov demokracie, slobody, osobnú angažovanosť, statočnosť a rozvoj občianskej spoločnosti

Mestské zastupiteľstvo - 30. 01. 2017, uznesenie č. /2017

I. berie na vedomie

- a) poslancový návrh Michala Dobiaša návrh na udelenie ocenenia mesta Prievidza – Čestné občianstvo In memoriam Mikulášovi Mišíkovi pri príležitosti 110. výročia narodenia za vysoké morálne hodnoty a ľudskosť a celoživotné vedecké a objavné diela venované svojmu rodisku – Prievidzi a všetkým Prievidžanom
- b) poslancový návrh Michala Dobiaša na udelenie ocenenia mesta Prievidza – Cena mesta Prievidza In memoriam Rastislavovi Havaldovi pri príležitosti 50. výročia narodenia za presadzovanie princípov demokracie, slobody, osobnú angažovanosť, statočnosť a rozvoj občianskej spoločnosti

II. schvaľuje - neschvaľuje

- a) udelenie ocenenia mesta Prievidza – Čestné občianstvo In memoriam Mikulášovi Mišíkovi pri príležitosti 110. výročia narodenia za vysoké morálne hodnoty a ľudskosť a celoživotné vedecké a objavné diela venované svojmu rodisku – Prievidzi a všetkým Prievidžanom
- b) udelenie ocenenia mesta Prievidza – Cena mesta Prievidza In memoriam Rastislavovi Havaldovi pri príležitosti 50. výročia narodenia za presadzovanie princípov demokracie, slobody, osobnú angažovanosť, statočnosť a rozvoj občianskej spoločnosti